

ฉบับพิเศษ หน้า ๑
เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ ราชกิจจานุเบกษา และ มีนาคม ๒๕๑๘

พระราชนูญต์
ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช พ.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘
เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควร มีกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัตินี้ไว้
โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่มีที่
รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๑๘”

ฉบับพิเศษ หน้า ๒

เล่ม ๔๖ ตอนที่ ๕๕ ราชกิจจานุเบกษา และ มีนาคม ๒๕๑๙

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาภูมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัด หรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ที่ราชพัสดุ หมายความว่า อสังหาริมทรัพย์อันเป็นทรัพย์สินของแผ่นดินทุกชนิด เว้นแต่สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ดังต่อไปนี้

(๑) ที่ดินกรรชั่งว่างเปล่า และที่ดินซึ่งมีผู้เวนคืนหรือหอดทึ้งหรือกลับมาเป็นของแผ่นดินโดยประการอื่นตามกฎหมายที่ดิน

(๒) อสังหาริมทรัพย์สำหรับพลเมืองใช้หรือส่วนไวเพื่อประโยชน์ของพลเมืองใช้ร่วมกันเป็นต้นว่า ที่ขายตั้ง ทางน้ำ ทางหลวง ทะเลสาป

ส่วนอสังหาริมทรัพย์ของรัฐวิสาหกิจที่เป็นนิติบุคคลและขององค์กรปกครองท้องถิ่นไม่ถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ

มาตรา ๕ ให้กระทรวงการคลังเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุ

ฉบับพิเศษ หน้า ๓

เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๕๕ . ราชกิจจานุเบกษา & มีนาคม ๒๕๑๘

บรรดาที่ราชพัสดุที่กระทรวง ทบวง กรมได้มาโดยการ
เวนคืนหรือการแลกเปลี่ยนหรือโดยประการอื่น ให้กระทรวง
การคลังเข้าถือกรรมสิทธิ์ในที่ราชพัสดุนั้น ทั้งนี้ยกเว้นที่ดินที่
ได้มาโดยการเวนคืนตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรรม

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนั่งเรียกว่า “คณะกรรมการที่ราชพัสดุ” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
การคลังเป็นประธาน ปลัดกระทรวงการคลังเป็นรองประธาน
ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัด
กระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวง
อุตสาหกรรม อธิบดีกรมที่ดิน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาเมืองเป็น
กรรมการ อธิบดีกรมธนารักษ์เป็นกรรมการและเลขานุการ และ
ผู้อำนวยการกองรักษาที่ดิน กรมธนารักษ์เป็นกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์
และวิธีการในการปกครองดูแล บำรุงรักษา ใช้และจัดหา
ประโยชน์ เกี่ยวกับที่ราชพัสดุ

หลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด ให้ตราเป็น
กฎกระทรวง

ฉบับพิเศษ หน้า ๔
เดือน สิงหาคม ๒๕๑๙ ราชกิจจานุเบกษา ๕ มีนาคม ๒๕๑๙

มาตรา ๗ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งจำนวนของกรรมการทั้งหมดจึงเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทน ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่อยู่ หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยข้อดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงข้อด

มาตรา ๘ การโอนกรรมสิทธิ์ราชพัสดุเฉพาะที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ ให้กระทำโดยพระราชบัญญัติ ส่วนการโอนกรรมสิทธิ์ที่ราชพัสดุอื่น ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎหมาย

การตราพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้มีแผนที่แสดงเขตที่ราชพัสดุแบบท้ายด้วย

ฉบับพิเศษ หน้า ๕

เดือน ก.ศ ตอนที่ ๔๔ ราชกิจจานุเบกษา ๕ มีนาคม ๒๕๑๙

มาตรา ๕ ที่ราชพัสดุเฉพาะที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ เมื่อเลิกใช้เพื่อประโยชน์เช่นนั้น หรือเมื่อสิ้นสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินแล้ว หรือที่ราชพัสดุที่ทางราชการห่วงห้ามไว้และทางราชการไม่ประสงค์จะห่วงห้ามอีกต่อไป ให้อ่อนสภาพการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน หรืออ่อนการห่วงห้าม แล้วแต่กรณี โดยตราเป็นพระราชบัญญัติ และให้มีแผนที่แสดงเขตที่ดินแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๖ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ตามมาตรา ๖ และมาตรา ๘ ให้ใช้ระเบียบการปกครองและจัดประโยชน์ที่ดิน สิ่งปลูกสร้างราชพัสดุ พุทธศักราช ๒๔๘๕ บังคับต่อไปจนกว่าจะได้ออกกฎหมายกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวเท่าที่ไม่ขัดกับพระราชบัญญัตินี้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหากเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗ บรรดาที่ราชพัสดุที่กระทรวง ทบวง กรม ได้มาโดยกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ หรือโดยการแลกเปลี่ยนกรรมสิทธิ์กับเอกชน หรือโดยประการอื่น ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้โอนมาเป็นของกระทรวงการคลัง

ฉบับพิเศษ หน้า ๖
เล่ม ๕๒ ตอนที่ ๕๙ ราชกิจจานุเบกษา ๕ มีนาคม ๒๕๑๘

มาตรา ๑๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจขอออกกฎหมายกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎหมายนี้ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสั่งพระบรมราชโองการ

ถ่ายลง ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากมีจุบันนี้ไม่นักกฎหมายว่าด้วยการปกครองดูแลรักษาทรัพย์ราชพัสดุ ให้เป็นไปโดยมีระเบียบและหลักเกณฑ์ที่แน่นอน ทำให้เกิดมีปัญหาอย่างมาก ในทางปฏิบัติหลายประการ สมควรให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดระเบียบทรัพย์ดุลชั้นโดยเฉพาะ โดยให้กระทรวงการคลังมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการนี้ เพื่อการประทัยด้วยความชัดเจนทางงานเข้าและซ้อนกัน จึงจำเป็น ต้องตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้น